

Inspektion af detentionen i
Ittoqqortoormiit den 3. september 2009

OPFØLGNING

Dok.nr. 12/00064-3/PH

Indholdsfortegnelse

Ad 1.	Celler, forrum mv. og afprøvning af brandmelderfunktion.....	4
Ad 2.	Forrum og møblering af forrum	6
Ad 3.	Vejledning til detentionsanbragte om rettigheder og pligter	7
Ad 4.	Andre forhold	7
Ad 5.2.2.	Bestemmelser om detentionsanbringelse af berusere – Politimesteren i Grønlands dagsbefaling nr. 1 af 2. maj 2008 (tidligere dagsbefaling nr. 1 af 20. april 2004)	9
Ad 5.4.	Udskrift af kriminalregisteret.....	9
Ad 5.5.	Lægeundersøgelse	10
Ad 5.6.	Visitation	13
Ad 5.7.	Udlevering af sparsomt møblement til ikke-berusere.....	14
Ad 5.8.	Tilsyn med berusere mv.	15
Ad 5.9.	Belægning	17
Ad 5.10.	Orientering til forældre mv. til unge detentionsanbragte	18
	Opfølgning	19
	Underretning	19

Den 23. december 2010 afgav Folketingets Ombudsmand en endelig rapport om sin inspektion af detentionen i Ittoqqortoormiit (Scoresbysund) den 3. september 2009. I rapporten bad ombudsmanden om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold. Ombudsmanden bad om, at oplysningerne mv. fra politiet i Ittoqqortoormiit blev sendt gennem Politimesteren i Grønland, og at politimesteren sendte det samlede materiale gennem Justitsministeriet med henblik på, at ministeriet kunne komme med bemærkninger hertil.

Jeg har herefter modtaget en udtalelse af 5. september 2012 med bilag fra Justitsministeriet, herunder en udtalelse af 3. august 2011 og e-mails af 20. marts og 8. maj 2012 fra Politimesteren i Grønland. Det fremgår af politimesterens udtalelse, at han til brug for svaret til ombudsmanden har indhentet en udtalelse fra politiet i Ittoqqortoormiit.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Under inspektionen blev det oplyst, at der ikke er selvstændigt politi i Ittoqqortoormiit, idet det er en del af Tasiilaq politidistrikt og ledes derfra. Der er normalt en "fast" betjent i byen, der opholder sig og arbejder dér i længere tid ad gangen (ca. et år), men på tidspunktet for inspektionen var en anden (som "assistancebetjent") politiets repræsentant i byen. Den "faste" betjent i Ittoqqortoormiit får bistand af tre reservepolitibetjente. En af betjentene arbejder på fuld tid hos politiet.

Ombudsmanden bad politiet i Tasiilaq om nærmere oplysninger om den nuværende bemanding af politistationen i Ittoqqortoormiit.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at politistationen i Ittoqqortoormiit er bemandet med en uddannet politiassistent, der bistås af tre reservebetjente. Den ene reservebetjent er ansat på fuld tid og har fast tjeneste i hverdagene i tidsrummet 09.00 til 17.00. De to øvrige reservebetjente er ansat på deltid, således at de hver anden uge skiftes til at have rådighedsvagt i hverdagene i tidsrummet fra kl. 17.00 til kl. 08.00 sammen med politiassistenten.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 1. Celler, forrum mv. og afprøvning af brandmelderfunktion

Ittoqqortoormiit er ikke kloakeret. I stedet bruges en toiletspand med toiletsæde (og låg) og en kraftig toiletpose, der tømmes to gange om ugen.

Detentionens toiletspand var placeret i en lille "tarm" lige over for køkkenbordet med tilhørende vask i direkte forbindelse med forrummet.

Ombudsmanden bad politiet i Tasiilaq og Politimesteren i Grønland om udtalelser om de hygiejniske forhold i detentionen i Ittoqqortoormiit. Ombudsmanden henviste ikke kun til det forhold, at toiletspanden er placeret i umiddelbar nærhed af køkkenbordet med tilhørende vask, men også til de lugtgener, som han måtte gå ud fra følger af placeringen af toiletspanden.

Politimesteren i Grønland har i udtalelsen af 3. august 2011 oplyst, at der (på det tidspunkt) ikke var foretaget ændringer i lokaleforholdene i detentionsbygningen. Da de hygiejniske forhold i detentionen i Ittoqqortoormiit ikke var i orden, ville politimesteren fremsende et forslag til Rigspolitiet om, hvilke ændringer i de bygningsmæssige forhold der kunne foretages for at forbedre de hygiejniske forhold i detentionen i Ittoqqortoormiit. I e-mailen af 20. marts 2012 har politimesteren oplyst, at detentionen i Ittoqqortoormiit nu er bygget om. Detentionens forrum og toilet er nu adskilt, så adgangen til toilettet i dag foregår via detentionens mellemgang.

Justitsministeriet har udtalt, at ministeriet på denne baggrund ikke finder anledning til at foretage sig yderligere.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Detentionsrummenes vægplader er samlet med trælistes, men ikke alle lister sluttede tæt til loftet. Ombudsmanden anslog under inspektionen en af disse sprækker til at være ca. 3 mm.

I rapporten nævnte ombudsmanden, at han under inspektionen gjorde opmærksom på, at disse trælistes på denne måde efter hans umiddelbare opfattelse udgjorde en vis sikkerhedsrisiko. Tilsvarende gjaldt metalplader foran ventilationskanalerne i væggen. Ombudsmanden henviste til, at størrelsen af hullerne i disse plader under inspek-

tionen blev tegnet af, og at de på denne måde senere var blevet anslået til at være mindst 9 mm.

Ombudsmanden orienterede politiet i Tasiilaq om en tidligere (generel) sag fra 1997 om ventilationsriste i detentionerne i Grønland, og om at spørgsmålet havde været taget op konkret under hans inspektioner af detentionerne i Kangerlussuaq (i maj måned 2003) og – senere hen – i Nykøbing Falster, Varde og Løgstør. Ombudsmanden citerede et afsnit fra opfølgingsrapporten af 5. marts 2009 i sagen om inspektionen den 12. december 2006 af detentionen i Løgstør. Det fremgår bl.a. heraf, at overvejelser, som Rigspolitichefen og Justitsministeriet havde gjort sig, havde ført til, at lamelafstanden i ventilationsriste i dag kun må være 4 mm.

Ombudsmanden henstillede til Politimesteren i Grønland at foranledige, at der blev foretaget en sikkerhedsmæssig gennemgang af detentionsrummene i detentionen i Ittoqqortoormiit – og herunder af de ovenfor nævnte forhold. Ombudsmanden bad politimesteren om at underrette ham om, hvad der skete i anledning af denne henstilling.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at trælisterne og ventilationsristene vil blive bragt i overensstemmelse med det, der er anført i inspektionsrapporten.

Justitsministeriet har henholdt sig til det, som politimesteren har oplyst med bemærkning om, at ministeriet ikke foretager sig yderligere vedrørende dette forhold.

Med den bemærkning at jeg går ud fra, at de nævnte forhold er bragt i orden, tager jeg det oplyste til efterretning.

Den politiassistent, der var ansat på politistationen i Ittoqqortoormiit på tidspunktet for inspektionen, oplyste på forespørgsel, at han ikke var klar over, om politiet i Ittoqqortoormiit havde søgt ”indgået aftaler med naboer om alarmering af brandvæsenet ved udløsning af den automatiske brandmelder (lyd- og lysalarm)”, jf. dagsbefalingens pkt. 1.5.3. Tilsvarende gjaldt kravet samme sted om udlevering af nøgle til detentionsrummene til ”den lokale brandinspektør”, eventuelt i forsejlet kuvert.

Ombudsmanden bad politiet i Tasiilaq om nærmere oplysninger herom.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at politiet i Ittoqqortoormiit ikke har søgt at indgå aftaler med naboer om alarmering af brandvæsenet ved udløsning af den automatiske

brandmelder. Det skyldes nabohusenes placering i forhold til detentionen og de sociale tilstande hos beboerne i de huse, der ligger tættest på detentionen.

Politimesteren har desuden oplyst, at den lokale brandinspektør har fået udleveret en nøgle til detentionen.

Justitsministeriet har henholdt sig til det, som politimesteren har oplyst.

Jeg har noteret mig, at den lokale brandinspektør har fået udleveret en nøgle til detentionen.

Jeg har endvidere noteret mig det oplyste om baggrunden for, at politiet i Ittoqqortoormiit ikke har søgt at indgå aftaler med naboer om alarmering af brandvæsenet ved udløsning af den automatiske brandmelder. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad 2. Forrum og møblering af forrum

Politimesteren havde udarbejdet en møbleringsplan for forrummene i de enkelte detentioner og – i lyset heraf – en liste over mangler/nyanskaffelser af inventar ligeledes til de enkelte detentioner.

Ombudsmanden gengav de ønsker til møblement til forrummet i detentionen i Ittoqqortoormiit, som politiet i Tasiilaq (indirekte) havde fremsat i et bilag 1 til et brev af 25. april 2006 fra politimesteren til Direktoratet for Kriminalforsorgen (en radio/cd-afspiller, en dvd-afspiller, et ophæng til tv og dvd samt to dyner og puder med tilhørende betræk). Under inspektionen så ombudsmanden en dyne indpakket i plastic, men ikke de øvrige genstande, som der var blevet fremsat ønske om.

Ombudsmanden omtalte desuden det møblement, der var i detentionen på inspektionstidspunktet.

Ombudsmanden bad politiet i Tasiilaq om en udtalelse om møblementet i forrummet i detentionen i Ittoqqortoormiit; også set i lyset af de i sin tid fremsatte ønsker.

Politimesteren i Grønland har i sin udtalelse af 3. august 2011 oplyst, at politiet i Ittoqqortoormiit ikke ses at have modtaget de effekter, som politiet ved brev af 25. april 2006 bestilte hos Direktoratet for Kriminalforsorgen. Politimesteren i Grønland har endvidere oplyst, at politimesteren i den anledning har anmodet direktoratet om at op-

lyse, om effekterne er blevet sendt til politiet i Ittoqqortoormiit. Når der foreligger en afklaring, vil der ske bestilling eller indkøb af inventaret.

I e-mailen af 20. marts 2012 har politimesteren oplyst, at detentionen i Ittoqqortoormiit den 31. oktober 2011 har modtaget et nyt fjernsyn med tilhørende vægbeslag, en radio med cd-afspiller og to nye dyner og hovedpuder.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 3. Vejledning til detentionsanbragte om rettigheder og pligter

Ombudsmanden bad om oplysning om, hvorvidt Direktoratet for Kriminalforsorgens vejledning for anholdte og tilbageholdte rutinemæssigt udleveres til de detentionsanbragte.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at den polititjenestemand, der senest har forrettet tjeneste i Ittoqqortoormiit, har oplyst, at vejledningen ikke konsekvent er blevet udleveret til de detentionsanbragte, idet det ofte er "gengangere", der anbringes i detentionen.

Politimesteren har endvidere oplyst, at politimesteren på den baggrund har indskærpet over for personalet, at vejledningen altid skal udleveres til den detentionsanbragte – også selvom den detentionsanbragte i anden anledning har fået kendskab til vejledningens indhold.

Politiet i Ittoqqortoormiit har endvidere oplyst, at vejledningen, både på dansk og grønlandsk, vil blive ophængt i detentionen.

Justitsministeriet har henholdt sig til det, som Politimesteren i Grønland har oplyst, og har oplyst, at ministeriet ikke foretager sig yderligere vedrørende dette forhold.

Med den bemærkning at jeg går ud fra, at vejledningen nu rutinemæssigt udleveres til alle detentionsanbragte og er hængt op i detentionen, har jeg noteret mig det oplyste.

Ad 4. Andre forhold

Politimesteren i Grønland havde i forbindelse med opfølgning på inspektionen i 2006 af detentionen i Nuuk (i brev af 19. juli 2008 til Justitsministeriet, jf. ministeriets brev af 1. oktober 2009 til mig) oplyst, at det følger af dagsbefalingens pkt. 5.9, at der så vidt

muligt skal administreres i overensstemmelse med bekendtgørelse af 20. april 2006 om anstaltsophold i Grønland, hvorefter domfældte, der ikke har arbejde udendørs, normalt skal have adgang til dagligt at tilbringe mindst 1 time i fri luft.

På tidspunktet for afgivelsen af rapporten om inspektionen af detentionen i Ittoqqortoormiit havde ombudsmanden endnu ikke fulgt op på dette i sagen om inspektionen af detentionen i Nuuk.

I rapporten om inspektionen af detentionen i Ittoqqortoormiit bad ombudsmanden politiet i Tasiilaq om at oplyse om – og i givet fald hvordan og hvor længe – de personer, der er anbragt i detentionen i Ittoqqortoormiit, og som ikke er berusere, har mulighed for ophold i fri luft.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at detentionen i Ittoqqortoormiit ikke har en egentlig aflukket gård, hvor personer, der er anbragt i detentionen i Ittoqqortoormiit, og som ikke er berusere, har mulighed for ophold i fri luft.

Politimesteren har endvidere oplyst, at det som hovedregel er muligt at tilrettelægge det daglige arbejde således, at de detentionsanbragte har mulighed for ophold i fri luft i en time dagligt under opsyn.

Justitsministeriet har oplyst, at det i den nyeste version af dagsbefalingen (revideret version af 28. juni 2011) i pkt. 5.9 er anført, at der i forhold til tilbageholdte – i det omfang der ikke i dagsbefalingen er fastsat regler, der afviger herfra – skal administreres i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 321 af 29. marts 2010 om tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner. Det fremgår af bekendtgørelsens § 15, stk. 1, at indsatte har ret til dagligt at tilbringe mindst en time i fri luft. Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2, kan opholdet i fri luft dog begrænses, hvis det undtagelsesvist er uforeneligt med politiets varetagelse af sikkerhedsmæssige hensyn.

Justitsministeriet går ud fra, at der forholdes i overensstemmelse hermed for personer, der er anbragt i detentionen i Ittoqqortoormiit, og som ikke er berusere, og ministeriet finder derfor ikke anledning til at foretage sig yderligere vedrørende dette forhold.

Ligesom Justitsministeriet går jeg ud fra, at politiet følger de nævnte regler om adgang til ophold i fri luft ved anbringelse af andre personer end berusere i detentionen i Ittoqqortoormiit, og at ophold i fri luft således kun begrænses, hvis det undtagelsesvist er uforeneligt med politiets varetagelse af sikkerhedsmæssige hensyn. Jeg foretager mig derfor ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad 5.2.2. Bestemmelser om detentionsanbringelse af berusere – Politimesteren i Grønlands dagsbefaling nr. 1 af 2. maj 2008 (tidligere dagsbefaling nr. 1 af 20. april 2004)

På tidspunktet for behandlingen af de konkrete sager, som ombudsmanden modtog i forbindelse med inspektionen, gjaldt ovennævnte dagsbefaling. Dagsbefaling nr. 1 af 2. maj 2008 blev revideret den 30. januar 2009.

Ombudsmanden gengav dagsbefalingens pkt. 2, hvoraf det bl.a. fremgår, at berusede, i det omfang det er forsvarligt, skal overgives til andre – herunder pårørende i hjemmet, hospital eller forsorgshjem – der kan tage sig af dem, så længe rusen varer. En beruset må, ligeledes efter pkt. 2, kun indsættes i detentionen, hvis det er strengt nødvendigt, fordi der ikke er andre, der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende.

Ombudsmanden bad politiet i Tasiilaq om at oplyse, i hvilken udstrækning den nævnte fremgangsmåde praktiseres i Ittoqqortoormiit som alternativ til anbringelse af de pågældende i detentionen.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at berusede personer, der antræffes i Ittoqqortoormiit, så vidt muligt transporteres til deres bopæl eller et andet sted, hvor der er personer, der kan tage sig af dem. I perioden fra den 1. oktober 2010 til den 1. marts 2011 blev der således kun anbragt 7 ud af 31 berusere i detentionen.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 5.4. Udskrift af kriminalregisteret

Ombudsmanden bad politiet i Tasiilaq om nærmere oplysninger om praksis for så vidt angår politiet i Ittoqqortoormiits søgning i kriminalregisteret.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at politiet i Ittoqqortoormiit ikke konsekvent har indhentet udskrift fra kriminalregistret forud for indsættelsen af en person i detentionen.

Politimesteren har endvidere oplyst, at politimesteren har påtalt dette over for personalet, som fremover vil indhente udskrift fra kriminalregistret, når en person anbringes i detentionen.

Justitsministeriet har henholdt sig til det, som politimesteren har oplyst, og har oplyst, at ministeriet ikke foretager sig yderligere vedrørende dette forhold.

Ombudsmanden har (allerede) i rapporten om inspektionen udtalt kritik af, at der (tilsyneladende) kun blev indhentet udskrift fra kriminalregisteret i ét af de 13 tilfælde, der var omfattet af ombudsmandens undersøgelse. Jeg har noteret mig, at politimesteren over for personalet har påtalt det forhold, at politiet i Ittoqqortoormiit ikke konsekvent indhentede udskrift fra kriminalregisteret forud for indsættelsen af en person i detentionen, og at personalet nu indhenter udskrift fra kriminalregisteret, når en person anbringes i detentionen.

Ad 5.5. Lægeundersøgelse

Der havde fundet sundhedstilsyn sted i 7 tilfælde, men i 3 af de 7 tilfælde have ombudsmanden dog kun modtaget den første side af lægeerklæringen, og ombudsmanden kunne derfor ikke se, om der i disse 3 sager havde været tale om en egentlig lægeundersøgelse. Ombudsmanden antog, at denne fejl kunne tilskrives kopieringen, og han foretog sig ikke noget i den anledning på det foreliggende grundlag, men bad dog for en ordens skyld om at få tilsendt de manglende sider i disse 3 sager.

Politimesteren har vedlagt lægerklæringerne i de 3 tilfælde. Det fremgår heraf, at der var tale om egentlige lægetilsyn i alle 3 tilfælde.

Jeg har noteret mig dette.

I 4 sager blev den pågældende ikke lægeundersøgt eller undersøgt af en sygeplejerske eller en anden repræsentant for sundhedsvæsenet. I ét af de 4 tilfælde var dette forhold nævnt i detentionsblanketten, men i ingen af de 4 tilfælde var der tilsyneladende udfærdiget nogen (særskilt) notiits om grunden til den manglende lægeundersøgelse mv., jf. dagsbefalingens pkt. 2.2.

Ombudsmanden udtalte, at dette var beklageligt, og bad politiet i Tasiilaq om nærmere oplysninger om baggrunden for den manglende lægeundersøgelse mv. i disse 4 sager.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at det fremgår af politiets døgnrapport, at den manglende lægeundersøgelse i det ene tilfælde (Ap.nr. 586/09) skyldes, at der på det pågældende tidspunkt ikke var en læge til stede i Ittoqqortoormiit.

Politimesteren har videre oplyst, at anholdelsen i et af de andre tilfælde (Ap.nr. 990/09) var begrundet i vedkommendes voldelige adfærd – og ikke at vedkommende var beruset – hvilket er årsagen til, at der ikke foreligger en notits om baggrunden for den manglende lægeundersøgelse i dette tilfælde. Den polititjenestemand, der foretog anholdelsen, har beklaget, at detentionsblanketten på dette punkt ikke var retvisende. Politimesteren har taget beklagelsen til efterretning og har indskærpet over for medarbejderen, at blanketten ved fremtidige anholdelser skal være korrekt.

For så vidt angår de to øvrige tilfælde (Ap.nr. 503/09 og 855/09) har politimesteren oplyst, at de medarbejdere, der foretog anholdelserne, i dag gør tjeneste i en dansk politikreds, og at det ikke har været muligt nærmere at få oplyst, hvorfor der ikke er udfærdiget notitser om de manglende lægeundersøgelser i disse to tilfælde. Politimesteren har beklaget den manglende lægeundersøgelse i Ap nr. 503/09 samt oplyst, at det på baggrund af døgnrapporten i Ap. nr. 855/09 antages, at anholdelsen var begrundet i husspektakler/vold og ikke i pågældendes beruselse.

Justitsministeriet har udtalt, at ministeriet finder det beklageligt, at der i nogle tilfælde ikke er udfærdiget notitser om, hvad der er baggrunden for de manglende lægeundersøgelser, ligesom ministeriet finder det beklageligt, at detentionsblanketten i et tilfælde (Ap.nr. 990/09) og muligvis også i Ap. nr. 855/09 ikke er korrekt udfyldt.

Justitsministeriet har endelig oplyst, at ministeriet ved kopi af dette brev til Politimesteren i Grønland har indskærpet vigtigheden af, at der fremover, såfremt det ikke er muligt forud for indsættelse i detentionen at fremstille vedkommende for en læge, udarbejdes en notits om baggrunden herfor, og at detentionsblanketterne i øvrigt udfyldes i overensstemmelse med dagsbefalingens regler herom.

Jeg har noteret mig, at der i et, måske 2, af de 4 tilfælde ikke var tale om detentionsanbringelse på grund af beruselse – selv om det er angivet som grundlaget for indsættelsen i detentionen i begge tilfælde (hvor de pågældende begge var beruset i middel grad). Jeg har desuden noteret mig, at den polititjenestemand, der foretog anholdelsen i det førstnævnte tilfælde, har beklaget, at detentionsblanketten på dette punkt ikke var retvisende, og at politimesteren har taget beklagelsen til efterretning samt har indskærpet over for medarbejderen, at blanketten ved fremtidige anholdelser skal være korrekt.

Endvidere har jeg noteret mig ministeriets kritik af, at detentionsblanketten i det ene, måske 2, tilfælde ikke var udfyldt korrekt, og at ministeriet ved kopi af sit brev til Politimesteren i Grønland har indskærpet vigtigheden af, at detentionsblanketterne udfyl-

des i overensstemmelse med dagsbefalingens regler herom. Selv om politimesteren har indskærpet over for medarbejderen i det konkrete tilfælde, at blanketten skal være udfyldt korrekt, går jeg ud fra, at politimesteren har viderebragt denne (generelle) indskærpelse til politiet i Ittoqqortoormiit.

Videre har jeg noteret mig det oplyste om baggrunden for, at der i det ene af de 2 tilfælde, der vedrørte berusere, ikke var lægetilsyn, og at Justitsministeriet over for politimesteren har indskærpet vigtigheden af, at der, såfremt det ikke er muligt forud for indsættelse i detentionen at fremstille vedkommende for en læge, skal udarbejdes en notits om baggrunden herfor, jf. dagsbefalingens pkt. 2.2. (Det fremgår i øvrigt af denne bestemmelse, at der efter omstændighederne kan ske fremstilling for en sygeplejerske eller en anden repræsentant for sundhedsvæsenet, hvis der ikke findes en læge i byen eller inden for området (bygden), og at pligten til en notits også gælder, hvis der heller ikke er sket fremstilling for en af disse personer). Også på dette punkt går jeg ud fra, at politimesteren har viderebragt indskærpelsen til politiet i Ittoqqortoormiit.

Jeg går i øvrigt ud fra, at det i sådanne tilfælde overvejes, om der på grund af det manglende tilsyn ved læge, sygeplejerske eller en anden repræsentant for sundhedsvæsenet bør føres et skærpet tilsyn med den detentionsanbragte.

Endelig har jeg noteret mig, at politimesteren har beklaget, at der ikke var lægetilsyn i det andet af de 2 tilfælde vedrørende berusere, og at det ikke har været muligt at afklare, hvad der var baggrunden herfor.

I et tilfælde (Ap.nr. 718/09) blev den pågældende (der efter det oplyste var stærkt beruset) ifølge detentionsblanketten (og anholdelsesrapporten) anholdt den 6. juni 2009, kl. 06.55, lægeundersøgt kl. 07.05 og indsat i detentionen kl. 07.20. Af lægeerklæringen fremgik det imidlertid, at lægeundersøgelsen fandt sted kl. 07.30 – på sygehuset.

I tilsynsrubrikkens bemærkningsfelt var det ud for tilsyn kl. 07.20 og 07.50 (der skete ved fremmøde i detentionen) anført "OK – SOVER". Samtidig var det dog anført, at der blev iværksat skærpet tilsyn kl. 07.20 (men ikke hvornår det skærpede tilsyn blev erstattet af et almindeligt tilsyn).

Disse oplysninger kunne ombudsmanden ikke få til at passe sammen, og han bad derfor politiet i Tasiilaq om nærmere oplysninger om denne anbringelse i detentionen på de angivne punkter – og herunder tidspunktet for lægeundersøgelsen.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at medarbejderen, der foretog anholdelsen, i dag er tjenestegørende i en dansk politikreds, og at vedkommende ikke nærmere kan redegøre for tidspunktet for henholdsvis lægeundersøgelse og indsættelse i detentionen.

Politimesteren har endvidere oplyst, at den pågældende læge heller ikke længere er tjenestegørende i Ittoqqortoormiit.

Endelig har politimesteren oplyst, at det ikke fremgår af politiets døgnrapport eller af lægens anmærkninger i øvrigt, hvad baggrunden var for, at der skulle iværksættes skærpet tilsyn.

Justitsministeriet har udtalt, at ministeriet finder det beklageligt, at detentionsblanketten heller ikke i dette tilfælde er korrekt udfyldt i overensstemmelse med dagsbefalingens regler herom.

Jeg har noteret mig Justitsministeriets kritik af, at detentionsblanketten heller ikke i dette tilfælde er korrekt udfyldt i overensstemmelse med dagsbefalingens regler herom. Da det ikke har været muligt at afklare de nærmere omstændigheder og dermed besvare ombudsmandens spørgsmål, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad 5.6. Visitation

Ombudsmanden gengav reglerne i dagsbefalingen om "videregående" visitation, der "så vidt muligt" kun må foretages af personer af samme køn som den tilbageholdte. Da én af de 13 detentionsrapporter, der indgik i ombudsmandens undersøgelse, vedrørte en kvinde, og det alene ved initialerne "AHA" og "MAD" fremgik, hvem der havde visiteret den pågældende kvinde, bad ombudsmanden politiet i Tasillaq om at oplyse de pågældende polititjenestemænds køn. Ombudsmanden bad også om nærmere oplysninger om visitationen i dette tilfælde og politiets praksis for visitation i sådanne tilfælde.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at visitationen i det konkrete tilfælde blev foretaget af mandlige polititjenestemænd.

Om praksis ved visitation af kvinder har politimesteren oplyst, at visitationer så vidt muligt foretages af personer af samme køn som den tilbageholdte. Såfremt tjenestestedet ikke har en kvindelig medarbejder tilknyttet, vil visitationen af en kvindelig tilba-

geholdt undtagelsesvist kunne foretages af en mandlig polititjenestemand. I nogle tilfælde løses situationen ved, at en kvindelig ægtefælle til polititjenestemanden foretager visitationen.

Justitsministeriet er ikke kommet med bemærkninger til dette forhold, men ministeriet har til slut i sin udtalelse anført, at ombudsmandens inspektionsrapport ikke i øvrigt giver Justitsministeriet anledning til bemærkninger.

Det fremgår ikke af politimesterens svar, om der i det konkrete tilfælde rent faktisk var tale om en visitation, der kunne krænke blufærdigheden.

Jeg har – på dette sene tidspunkt af inspektionssagen – ikke anledning til at forfølge dette spørgsmål nærmere, men henleder blot (igen) politiets opmærksomhed på bestemmelsen i dagsbefalingens pkt. 2.3, og på den heri angivne mulighed for at foretage en (almindelig) foreløbig visitation kombineret med et skærpet tilsyn. Med disse bemærkninger har jeg noteret mig det oplyste i politimesterens udtalelse.

En mandlig detentionsanbragt blev ifølge oplysningerne i detentionsblanketten bl.a. visiteret af en polititjenestemand med navnet "ÅSE". Ombudsmanden gik umiddelbart ud fra, at der var tale om initialer og ikke et fornavn. For en ordens skyld bad han dog politiet i Tasiilaq om oplysning om denne polititjenestemands køn. Hvis der rent faktisk var tale om en kvindelig polititjenestemand, bad ombudsmanden også om nærmere oplysninger om denne visitation.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at visitationen i dette tilfælde blev foretaget af mandlige polititjenestemænd.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 5.7. Udlevering af sparsomt møblement til ikke-berusere

En af de detentionsanbragte opholdt sig i detentionen i ca. 7 uger. Detentionsblanketten var ikke sammenhæftet med en notits om udlevering af møblement til den detentionsanbragte, og detentionsblanketten indeholdt heller ikke selv oplysning om, at den pågældende havde fået udleveret et sparsomt møblement (eller om at dette ikke havde været sikkerhedsmæssigt forsvarligt).

Inden ombudsmanden eventuelt foretog sig mere, bad han politiet i Tasiilaq om en udtalelse herom.

Politimesteren i Grønland har i sin udtalelse af 3. august 2011 oplyst, at den pågældende detentionsanbragte under sit ophold i detentionen i Ittoqqortoormiit havde adgang til detentionens for- og opholdsrum (forrummet).

I e-mailen af 8. maj 2012 har politimesteren yderligere oplyst, at detentionen i Ittoqqortoormiit i 2006 (hvor den generelle sag om møblement blev oprettet) var møbleret med et spisebord med tilhørende stole, tv, køleskab, kaffemaskine og diverse køkkengrej. Politimesteren har endvidere oplyst, at opholdsrummet i detentionen i Ittoqqortoormiit i dag er møbleret med en ny bordplade fra væg til væg, en fladskærm, en radio med cd-afspiller, kaffe/temaskine, miniovn, køleskab med fryser, diverse køkkengrej, spisebord med tilhørende stole og seng med dyner og hovedpuder.

Jeg har noteret mig det oplyste om, at den pågældende havde adgang til detentionens for- og opholdsrum (forrummet), og hvordan møbleringen heraf var i 2006 og er nu. Om møbleringen på inspektionstidspunktet i 2009 henviser jeg til pkt. 2 ovenfor. På baggrund af disse oplysninger foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende fik udleveret et sparsomt møblement til selve detentionscellen.

Det tilføjes, at jeg fra sagen om ombudsmandens inspektion af detentionen i Narsaq i august 2006 er bekendt med, at Justitsministeriet på et møde med Politimesteren i Grønland og Direktoratet for Kriminalforsorgen om politiets detentioner i Grønland ville drøfte spørgsmålet om, hvordan de indsatte vejledes om udlevering af inventar, så det sikres, at møblementet bliver brugt, at de indsatte passer på møblementet, og at det kan udskiftes om nødvendigt.

Ad 5.8. Tilsyn med berusere mv.

Ombudsmanden henviste i rapporten til den tilsvarende rapport om inspektionen den 21. august 2006 af detentionen i Paamiut – nærmere betegnet til et generelt spørgsmål til Politimesteren i Grønland om forståelse af dagsbefalingens minimumsregler for tilsyn med detentionsanbragte. Ombudsmanden nævnte også, at han havde modtaget svar med Justitsministeriets udtalelse af 1. oktober 2009, men endnu ikke havde fulgt op på inspektionen af detentionen i Paamiut.

Ombudsmanden anførte endvidere i rapporten om inspektionen af detentionen i Ittoqqortoormiit, at han ville vende tilbage til politiet i Ittoqqortoormiits tilsyn med de detentionsanbragte (i de i alt 13 sager, der var omfattet af undersøgelsen), når han havde gennemgået svarene på de ovenstående generelle spørgsmål.

I rapporten om inspektionen af detentionen i Paamiut anførte ombudsmanden nærmere, at dagsbefalingens retningslinjer (pkt. 2.6) kunne læses således, at der – i detentioner i ikke-døgnbetjente politidistrikter, dvs. alle detentioner i Grønland på nær detentionen i Nuuk – ud over det fysiske tilsyn mindst 4 gange i døgnet i bestemte tidsrum skal føres 8 tekniske tilsyn, hvilket i givet fald ville føre til 12 obligatoriske tilsyn i døgnet. Ombudsmanden bad om Politimesteren i Grønlands bemærkninger hertil, inden ombudsmanden gennemgik detentionsblanketternes afsnit om politiets tilsyn nærmere.

Ombudsmanden anførte dog samtidig i rapporten om inspektionen af detentionen i Paamiut, at han umiddelbart forstod dagsbefalingens minimumsregler om tilsyn med de detentionsanbragte således, at der normalt skal føres tilsyn 8 gange i døgnet: 4 gange ved personligt fremmøde i detentionen og 4 gange ved brug af overvågningsudstyret.

Politimesteren har i forbindelse med opfølgningen af inspektionen i Paamiut anført, at dagsbefalingen skal forstås på den sidstnævnte måde – det vil sige som et krav om mindst 8 tilsyn i døgnet. Politimesteren har endvidere bemærket, at han i forbindelse med revisionen af dagsbefalingen har præciseret, at de tekniske tilsyn som minimum skal foretages én gang i løbet af hvert af følgende tidsrum:

kl. 08.00 til kl. 11.00

kl. 13.00 til kl. 16.00

kl. 18.00 til kl. 22.00, og

kl. 00.00 til kl. 06.00.

Dette har ombudsmanden noteret sig i en opfølgingsrapport af 15. februar 2011 i sagen om detentionen i Paamiut.

I denne opfølgingsrapport har ombudsmanden herefter gennemgået politiet i Paamiuts tilsyn i bl.a. 9 sager om berusere.

Jeg har besluttet ikke at foretage en tilsvarende gennemgang af politiet i Ittoqqortoormiits detentionstilsyn.

Til orientering for politiet i Ittoqqortoormiit henviser jeg til det tilsvarende afsnit i opfølgingsrapporten om inspektionen af detentionen i Paamiut. Jeg formoder, at de problemstillinger, som ombudsmanden har valgt at tage frem efter sin gennemgang af politiet i Paamiuts tilsyn med detentionsanbragte personer, også vil kunne være relevante for politiet i Ittoqqortoormiits tilsyn med detentionsanbragte.

Ad 5.9. Belægning

En gennemgang af anholdelsesprotokollen for andet halvår af 2008 viste, at der i perioden fra den 17. oktober 2008 til den 6. november 2008 havde været overbelægning i detentionen alene med ikke-berusere.

Ombudsmanden bad politiet i Ittoqqortoormiit om at oplyse, hvordan politiet i praksis havde løst problemet med overbelægning i den nævnte periode.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at de tre tilbageholdte i ovennævnte periode havde hver deres rum til overnatning, idet den ene af de tilbageholdte overnattede i for- og opholdsrummet. I dagtimerne opholdt de tre tilbageholdte sig i for- og opholdsrummet og i et af detentionslokalerne.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Gennemsynet af anholdelsesprotokollen viste ikke, at der i den nævnte periode på knap 3 uger (fra den 17. oktober 2008 til den 6. november 2008) var anbragt berusere i detentionen. Ombudsmanden lagde derfor umiddelbart til grund, at dette ikke havde været tilfældet, men for en ordens skyld bad han dog politiet om at sende ham en kopi af anholdelsesprotokollen for de sidste seks måneder af 2008.

Politimesteren i Grønland har bekræftet, at der i den pågældende periode ikke var anbragt berusere i detentionen. Politimesteren har vedlagt anholdelsesprotokollen for andet halvår af 2008.

Jeg har noteret mig, at der ikke var anbragt berusere i detentionen i Ittoqqortoormiit i perioden fra den 17. oktober 2008 til den 6. november 2008.

Ombudsmanden bad endvidere politiet om at oplyse, om der havde været problemer med overbelægning i den tid, der var gået siden inspektionen fandt sted.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at der ikke siden inspektionen den 3. september 2009 har været problemer med overbelægning.

Politimesteren har endvidere oplyst, at det er praksis snarest muligt at overføre tilbageholdte til en arrest i Tasiilaq eller på vestkysten, så vedkommendes ophold i detentionen bliver så kort som muligt. Jeg går ud fra, at der rettelig er tale om overførsel til en anstalt (herunder den nye anstalt i Tasiilaq), jf. reglerne om overførsel til anstalt og frister herfor i pkt. 4.7 i den nugældende dagsbefaling.

Jeg har med denne bemærkning noteret mig det oplyste.

Ad 5.10. Orientering til forældre mv. til unge detentionsanbragte

En af de detentionsanbragte, som var omfattet af ombudsmandens undersøgelse, var på indsættelsestidspunktet kun 16 år. Det fremgik af detentionsblanketten, at forældrene ("hjemmet") var blevet underrettet om anholdelsen (og indsættelsen i detentionen), men derimod syntes de sociale myndigheder ikke at være blevet underrettet.

Ombudsmanden bemærkede, at dette muligvis kunne henføres til det forhold, at politiet i Ittoqqortoormiit ikke havde brugt de nyeste (gældende) detentionsblanketter. Ombudsmanden bad politiet i Tasiilaq om at oplyse, om de sociale myndigheder blev underrettet om detentionsanbringelsen og – i benægtende fald – om at oplyse baggrunden herfor.

Ombudsmanden bad endvidere politiet om en udtalelse om politiets praksis for underretning i sådanne tilfælde.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at det fremgår af straffesagens akter, at socialchefen i Ittoqqortoormiit den 17. juni 2009 blev underrettet om sagen.

Politimesteren har endvidere oplyst, at det er politiets praksis, at de sociale myndigheder underrettes i overensstemmelse med dagsbefalingens pkt. 3.9, når børn og unge under 18 år anholdes.

Jeg har noteret, at socialchefen blev underrettet om anbringelsen i det konkrete tilfælde, og det oplyste om politiets praksis for underretning af de sociale myndigheder. Om

anvendelsen af en tidligere udgave af detentionsblanketten henviser jeg til ombudsmandens bemærkning i rapporten om, at han gik ud fra, at politiet i Tasiilaq ville sørge for, at et eventuelt restlager af "gamle" detentionsblanketter blev erstattet af bilag 2 til den nyeste dagsbefaling.

Politimesteren i Grønland har i øvrigt i sin udtalelse oplyst, at politimesteren på et ledermøde i slutningen af oktober 2011 har orienteret politikredsene om dagsbefalingen om frihedsberøvelse i detentioner, herunder om udfyldelsen af detentionsblanketterne og de seneste ændringer af dagsbefalingen.

Dette har jeg noteret mig.

Opfølgning

Jeg betragter herefter sagen om inspektionen af detentionen i Ittoqqortoormiit den 3. september 2009 som afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til politiet i Tasiilaq, Politimesteren i Grønland, Kriminalforsorgen i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Justitsministeriet og Rigspolitichefen.

København, den 28-02-2013

Jørgen Steen Sørensen